

wals

6 passen. Lieve van Lieve drie. Lieve van Lieve drie. Lieve van Lieve drie.

Donderdag 7 Sept.
1944

's Morgens krijg ik het idee een dagboek te maken, dat ik zal proberen voortaan regelmatig bij te houden.

Ik blijf thuis van school, na de geruchten dat de Engelsen en Amerikanen al in Arnhem, enkelen reggen in Nuthphen zitten. Gisteren hebben Amerikaanse jagers de terugtrekkende Duitse kolonnes beschoten, maar met weinig successen. De Duitse vrachtautos, met soldaten, burgers, allerlei bagage als motors, machinegeweren enz., zijn meestal prima gecamoefleerd.

Vrijdag 8 Sept

De geruchten blijken niet waar te zijn en ik heb weer school. De lessen gaan niet gewoon door, maar we krijgen net als kleutertjes voorlezen. Van half twaalf tot tien minuten of twintig voor twaalf juist onder gymnastiek luchtalarm. Hier is niets gebeurd.

Vannacht om tien voor elf werd een reusachtige explosie gehoord: het viaduct bij de IJbaanweg in Diggels!

"Tante Coba" heeft de boel weer op stellen gezet, want ik krijg net het bericht, dat de aanslag mislukt is.

Ik sta vroeg op, en bekijk met een lui Zaterdag 9 Sept. gericht de lesrooster van vandaag. "Latijn" vindt ik twee keer vermeld. Het eerste uur hebben we Grieks inf. v. Latijn, met de mededeling dat t' laatste uur vrijaf hebben. Na de bel flaks ingepakt en naar t' zwembad.

Uit het zwembad gekeerd weer de aankondiging des onheils.

luchtalarm. Van half één tot kwart voor een.
Hier is niets gebeurd. Zets zonderlings deed zich
dese dag weer voor: om kwart voor één het signaal
„alles veilig” en tegen 2 uur werd dit sein overnieuw
vernomen. Vermoedelijk een vergissing.
Om half zes wordt opnieuw het sein „Luchtalarm” plus
een naderbij komend gedreun gehoord.
Tijdens dit luchtalarm zitten we op hete kolen: acht
uur binnensijn en naar Boekelo fietsen is een tour,
nu het al half zeven is, doch kwart voor zeven het
signaal „Veilig”. Hier zijn tien vliegtuigen waargenomen

**Woning van Koningin
Wilhelmina door vliegende
bom getroffen.**

Naar verluidt is in Londen het
verblijf van Koningin Wilhelmina
getroffen door een vliegende bom.
Een lid van het personeel vond
hierbij den dood. Wij herinneren
er aan dat de woning van koningin
Wilhelmina in 1841 reeds eerder
werd getroffen, waarbij twee leden
van het personeel het leven ver-
loren. Koningin Wilhelmina heeft
zich thans buiten Londen geves-
tigd.

De hele morgen fris maar erg. Zondag 10 September
helder weer. De Yankees laten ons geen dag met rust:
vijf minuten over één „Luchtalarm” vliegtuigen loeien over
de stad ongeveer twee minuten. Twintig over één weer
veilig. „Ons tegenwoordige geld zal door nieuw silvergeld

vervangen worden” zo zou het geregele van den
minister v. Financiën zijn. Ik hoop derhalve flinke
postregelseries in, die, hopelijk, in waarde blijven, in
t'gunstigste geval, stijgen zullen. De helft van mijn
weddenschap met Rein is om, en ik hoop, niet ten
onrechte, op mijn tientje. Hooft doet leven!
Nu wordt het vervelend: 3.15 uur: Luchtalarm;
4.15 uur: Veilig. De Siegfried-linie wordt gebombardeerd.
Het is niet mooi meer: 5.00 uur: Luchtalarm; 5.15 sein
„Veilig”. Hier is niets gebeurd en niets gehoord.
Dit is de eerste dag dat er drie keer luchtalarm op één
dag is geweest. Maandag 11 September.

Embryus laat opgestaan; en als ik goed en wel in het
aardrijkskundelokaal zit, wordt de deur opengegaan en
stapt Weyink, de hulp-conciërge, binnen met de mede-
deling, dat de school gevorderd is. Een onderdrukte
hoerastemming maakt zich van ons meester. De lessen
gaan voorlopig door, maar de school wordt geheel ont-
ruimd. Luchtalarm is tegenwoordig dagelijks brood.
11.20 „Luchtalarm” 11.30 uur „Veilig” Niets gehoord
11.40 „Luchtalarm” 12.15 uur „Veilig” Veel vliegtuigen gehoord
1.15 „Luchtalarm” 1.50 uur „Veilig” Enkele snelle jagers gezien.
2.00 „Luchtalarm” 2.15 uur „Veilig” Niets gehoord.
Het record met 4 x daags is nu gevestigd.
Neem me niet kwalijk, ik heb te vroeg gesproken,

.. 5.30 uur "Luchtalarm" 5.45 "Veilig"
.. 6.10 uur "Luchtalarm" 6.45 "Veilig" Vliegtuigen cirkelen
rond boven de stad, waarschijnlijk verkenners.

Later op den dag schieten hier vijandelijke (pardon,
geallieerde) vliegtuigen. Doel onbekend (Vr!!!)

Ho slapen we in na een vermoeide dag, met enkele
peren, die vader met melk homegebracht heeft.

By het naar school gaan voorspel Dinsdag 12 September.

Ken Klaas en ik hoeveel keer er vandaag luchtalarm
zal komen; Klaas zegt 2, ik 4 keer

Om half twaalf werd in "de bus naar Losser" gezegd dat
de Geallieerden naar Eindhoven, dat gisteren 17 keer
luchtalarm gehad heeft, oprukken, maar nog geen stad
of dorp in Nederland veroverd hebben.

12.30 uur "Luchtalarm" 1.00 uur "Veilig" Hevig geschoten

1.45 uur "Luchtalarm" 2.00 uur "Veilig" 10 bommenwerpers
heden bereikte ons ook het treurig bericht, dat de school
weer vrijgegeven is. Henglosestraat 30 beschoten; ophoofje.

6.45 uur: hevig gedreun gehoord, waarschijnlijk in Ruhrgebied.

Hannover zeer
zwaar gebombar-
deerd vandaag

Van het luchtfrent valt te
vermelden dat Amerikaansche
formaties vliegtuigen gisteren
aanvallen hebben gedaan op
het industriegebied van Leipzig.
Talrijke Duitse jagers stegen
op en vielen vooral in het ge-
bied Kassel-Erfurt de bommen-
werpers aan. Bijzonderheden
over 't verloop van dezen lucht-
slag werden nog niet door het
D.N.B. medegedeeld. Wel wer-
den tientallen Amerikaansche
vliegtuigen neergeschoten.

← Maandag.

Vandaag niet veel bijzonders. Woensdag 13 September

4.15 - 5.00 "Luchtalarm" niets waargenomen

Omstreek 6.30 gaan hier weer 10 bommenwerpers over.

A Enkele vliegtuigen (vermoedelyk Mosquitos) [niet door mij]
waargenomen boven vliegveld.

8.00 uur cenderen hier laag drie (geallieerde?) jagers, zeer
speciaal type, over.

Eindhoven zou in vlammen staan.

Ik heb totaal geen zin om Donderdag 14 September

naar school te gaan; Klaas zegt dat er 1, ik dat er 2
keer la komt.

Vannorgen zijn er massa's fietsen ingepikt; jongetjes, die
de fiets van vader of moeder af moesten staan aan smot-
neuren van 19 jaar van de K.K., stonden huilen en aan
de kant. Vader gaat lopend naar ter Welle.

Dok ik moet me de moeite getroosten om ^{naar} Harberink
voor 1 l. melk met knellende schoenen en lopen op
de klok (8 uur binnenzijn) te gaan.

Vandaag blijkt pas, hoeveel Vrijdag 15 September

fietsen er gevoerd zijn; van de leraren was den
ker Quispel het bedrogen konijntje.

Dok veel jongens moesten hem, "weliswaar" tegen vergoe-
ding van een papiertje, afstaan, o.a. G. v. Severter,

N. Vondeling, J. Hendink, J. Reysoo enz.

Bijna alle scholen zijn gevoerd.

Vannacht is er clunkt me, onge- Zaterdag 16 September
weer een kwartier „alarm“ geweest, maar ik ben rustig
in mijn bed blijven liggen, enkele vliegtuigen zijn hier
overgekomen. Weer een breurige mededeling, of liever
twee: 1° Het zwembad sluit en 2° In Lindhoven rouw
een formele moordparty aan de gang zijn
Maastricht is vrij van Duitsers.

Vanmiddag ben ik voor t' eerst weer naar Gij-Zitsm
gewest en gemerkt dat ik er (na een vakantie van
2 week) er niet veel meer van kon.

Vanavond hebben we een gezellig avondje met een
kennis, en hopen dan eens lekker te eten.

Nog een dagje wachten, Amerikanen!

Vannacht weer ongeveer een Zondag 17 September
kwartier „alarm“ gehad, van 3.15 - 3.30 uur.

De vliegtuigen donderden er letterlijk over, en een
hevig gewuis, vermoedelijk vlak, werd vanuit ons
huis in de richting van t' station waargenomen.
Ons gezellig avondje is gisteravond niet doorgegaan,
maar vanavond zal het, hoop ik, wel doorgaan.

Er zal vanlaerig wel weer alarm komen, want
er staat een egaal blauwe lucht met enkele wol-
ken aan den einder. Just in de kerk komt er „alarm“
en uit de kerk komende zie ik de eerste formatie al.
Hierna volgen er nog heel wat: „daar!“, en daar-

achter, daarboven, eronder!!!“

Minstens 25 formaties van 12, heel duidelijk waar te
nemen, zijn hier overgekomen. (doel: Aken)
Rust... het is nog steeds alarm: enkele jagers ko-
men al terug.

Op eens... Prangg!!!! rang, rang! Ik schrik en staar
omhoog, niets te zien.

Autoongeluk, twee Duitse wagens tegen elkaar gebotst op
hoek Kverningerstraat-Singel. 2 licht- 1 zwaargewond
Tegelijk klinkt ook het sein „Neilig“.

Zilverpapier is ook nu weer in grote getale uitgeworpen

Van verschillende kanten hoor ik, dat er een lucht-
landingsleger nabij Amersfoort en Soesterberg geland
is. Mijn weddenschap heb ik gewonnen.

Vanavond heeft het gezellige avondje plaatsgewonden
Ik hoop dat er vannacht geen alarm komt.

Derelfde sfeer als Dinsdag 5 Maandag 18 September
Sept. hangt in de lucht.

Colonnes auto's rijden door de stad.

Kwart voor twaalf dreunen hier massa's zeer laag
vliegende toestellen, jagers van mij onbekende natio-
naliteit, over. Een egaal uitgespannen blauwe lucht
welft zich boven onze stad.

De gehele dag geen byonders.

Geallieerde lucht-landing in Nederland.

Bij Tilburg, Eindhoven en Nijmegen.

Het D.N.B. meldt: Nadat de Anglo-Amerikanen de laatste dagen tevergeefs geprobeerd hadden, de Duitse versperingsgrendels tusschen den mond van de Schelde en de Maas te verbreken, lieten zij Zondagmiddag in de gebieden van Tilburg, Eindhoven en Nijmegen sterke landingsformaties neer uit de lucht. De Duitse troepen begonnen terstond met de bestrijding van de gelande vijandelijke strijdkrachten.

Interinf meldt nader, dat de gelande formaties omsingeld zijn en dat reeds aanzienlijke deelen vernietigd zijn. De verliezen der geallieerden zijn groot.

Om 10.30 gisteravond meldde het D.N.B.: Bij den strijd tegen de geallieerde luchtlandingsformaties, hebben de Duitse troepen, naar het D.N.B. verneemt, de eerste gevangenen gemaakt. Zij maken deel uit van het eerste geallieerde luchtlandingsleger.

Het is goed weer. Dinsdag 19 Sept
Veel slecht nieuws:

a. Mannen van 16-50 jaar worden opgepakt; half Enschede duikt onder.

b. Mannen die op het fabriek werken, moeten om 8 uur bij het station om te „graven bij de IJsellinie“ zijn.

De spoorwegen staken ook; de locomotieven zijn met Duitsers bemand.

Bij Deventer zou een nieuwe landing plaats gehad hebben.

Omstreeks half vier een hevig gedreun gehoord: „luchtalarm“

4 uur „veilig“

4.15 „alarm“ 4.30 „veilig“

6.00 „alarm“ 6.15 „veilig“

Om half vier zijn grote hoeveelheden bommenwerpers overgekomen.

Woensdag 20 Sept.

Vandaag waren er 9 van de 10 kinderen bij ons in de klas: de lessen gingen dus niet gewoon door.

Om half een uit school komende, bemerk ik, dat onze vroegere buurvrouw Hollander, wier man en zoon zijn ondergedoken, bij ons hovar in trek heeft genomen. Hollander moest mannen aanwijzen, die naar Duitsland

moesten, en dit weigerde hij.

's Avonds ga ik melkhalen en zie hierbij dat in de buurt van de „Spaanse school“ enige tanks en vele vrachtwagens gelegen zijn, bemand met jochies van 16-17 jaar van de H.G.

Omstreeks deze tijd denderen hier zeer grote hoeveelheden (zeer waarschijnlijk Amerikaanse) vliegtuigen over. Richting N.O.

's Morgens half negen (ik ga Donderdag 21 Sept. niet naar school) komt er een boer en brengt 20 kg aardappels. Tegelijkertijd zie ik een grote colonne Duitse wielrijders richting Gronau vertrekken.

De gehele dag is het verder behoorlijk rustig hier.

's Avonds ga ik naar ter Welle, waar de altijd pessimistische Doogd zijn verhaal doet; terugkomende hoor ik een lwaar gerommel, en opkijkende in de lucht zie ik een gele gekronkelde bliksemflits a.t.w.

Vermoedelijk was dit de VI. Vrijdag 22 September

Vanmorgen zijn er veel vrachtauto's naar Duitsland vertrokken. We krijgen bericht van de ondergrondse

dat vanmiddag razda's gehouden zullen worden. 's Middags half vier komen er enige auto's „Grüne Pol“ aan, die de drie fabrieken aan de rooimweg afretten. Vele mannen en jongens worden hier opgepakt, in de trein gestopt en weggebracht.

Toen ik vanavond terugkwam van „Verkooln“ zie ik op de hoek bij Peepjes, vele mannen van de „Grüne Pol“ staan, met geweer in den aanslag.

Ik ga er langs, maar wordt niet aangehouden. Gauw vertel ik het thuis, waarna vader en Egbert t. Horst gauw in t'kippenhok gaan.

Om 8 uur vertrekt de treurige stoelt, die 25 man groot is, naar t'station. Waterdag 23 September.

Het is een regenachtige dag.

Mijn postregelboek zal ik eens wat opknappen.

De verdere dag verloopt met kaarten om postregels, want het is triest weer.

Ho rustig het overdag is zo onrustig was het vannacht. Geweldige hoeveelheden vliegtuigen zijn hier overgekomen. Tegen elf uur zit ik in mijn bed, en het lijkt alsof ik in een spookjwereld zit. Enkele lichtkogels staan boven onze stad, waardoor de daken der huizen wonderlijk mooi verlicht worden, waarbij de grote zwarte donkerte erachter prachtig uitkomt.

We staren naar de rakkende lichtkogels...
Op eens — !! Rtttttttttttt — Arrang!!!
Wij (behalve Egbert) schrikken en vliegen de kelder in, waarbij vrouw H. een fles room

omgooit, en mevrouw ter Horst een renmestuijp krijgt. Diepe stilte — langzaam dalen de lichtkogels. Het is weer nacht.

Vanmorgen komt Moeder Dondag 24 September weer van melkhalen met de mededeling dat het huis van ter Mors aan de Spoorlykstraat geheel verwoest is door een bom, die vanocht tijdens het „lichtfest“ gevallen is, en waarschijnlijk bestemd was voor een der viaducts of voor het Volkspark, waar veel Duitse auto's staan. Blle

Er zal vandaag wel waar alarm komen. De kerkdienst gaat niet door, daar ds. Fagel nu ondergedoken is.

Maandag 25 September.

Franse legerbericht 1939

Het is een fijne dag, wat Dinsdag 26 September het weer betreft.

Om 5 uur ongeveer komen hier enkele escadrilles jagers over, die na een half uurte weerom komen en boven het vliegveld cirkelen; enkele ogenblikken daarna gooien ze hun klap los en knetteren los. 5.45 luchtalarm 6.00 veilig; hier zijn minstens 500 goed waarneembare vliegtuigen overgekomen.

6.30 luchtalarm 6.45 veilig; niets waargenomen. We hebben ook bericht gehad uit Duitsland: Om Herman riek, Annemarie getrouwd, veel alarm.

„De hel van Arnhem”

Nieuwe luchtlandingen.

Sinds zeven dagen en zeven nachten woedt de hevige strijd bij Arnhem ononderbroken voort. Alle hoop van Engeland en Amerika is op het weislagen van de krijgsonderneming bij deze Nederlandsche stad, de forceering van de Rijn-overgangen om van daaruit naar de Rijnvlakte en het Ruhrgebied door te stooten, gevestigd. Oorlogsverslaggevers van den vijand spreken van „de hel van Arnhem”, wel een bewijs van de hevigheid der bij Arnhem woedende gevechten.

Ik sta vroeg op, want ik ga met Jan de Jong vrenten. Tijdens het bedienen der eerste klanten vliegen de Duitse jagers al druk. In Hengelo hoor ik al luchtalarm, meteen is het hier ook al. (10 uur). De klant wordt snel bediend, en ik ga een eindje buiten de stad aan de kant van de weg mijn bonnen en geld tellen. Vele vliegtuigen gaan hier over. Na een kwartiertje hoor ik niets meer. Alhoewel het alarm is, ga ik toch de stad maar weer in, en vent. Nauwelijks heb ik er enige gedaan of het sein „veilig” weerklinkt (10.20 uur). De Duitse jagers vlogen, circelden, en scheerden zeer heldhaftig (weliswaar voor en na de komst der Amerikanen) over de stad.

2.30 - 3.00 uur Luchtalarm: enkele vliegtuigen.

Vanavond naar Nijhof en Rutbeek geweest.

Vanocht van 10.45 - 11.15 uur alarm Donderdag 28 Sept

Enkele vliegtuigen kwamen hier over.

Het is een heldere, fiske dag, en 'smorgens ver-
eer ik Harberink met een bezoek.

Daar ik niet naar school ga, slenter ik wat rond

Woensdag 27 Sept

en ga postzegels bekijken als ik Hartje zie; maar als opgejaagd wild moeten we weer weg, daar hi 11.55 uur - 12.15 uur luchtalarm geweest is, gedurende welke tijd ik dit ook merkte. (geldad heb)

Het weer sukkelst (evenals de Tommie's bij Arnhem) achteruit, en we krijgen gauw, zoals onze grote krant van 40x50 cm vermeld, de Duitse wintertijd. Ik twyfel eraan, of ik met Jan Vrijdag 29 Sept. mee zal gaan of naar school, want de opkomst wordt weer beter, heb ik gehoord.

Toch besluit ik maar met de bakker mee te gaan. Om 11.05 is het „alarm”, maar ik vent gewoon door; enkele jagers scheren over ons heen richting W. 11.15 uur „veilig”

Dit boek moet ik, zo vrij is ons Nederland op het ogenblik, in een gat in de vloer stoppen, daar het politieke kwesties inhoudt. Vanmiddag ronden er op grote schaal varria's gehouden worden. De krijgsverrichting bij Arnhem, de grootste en bloedigste slag tot nu toe van deze oorlog, is mis-
lukt.

Vaterdag 30 Sept.

Vanmorgen om zes uur opgestaan, om Jan weer te helpen: om zeven uur was ik bij hem. De hele morgen al druk gefietst en ± 75 ver uiteenliggende klanten bediend. Toen er om van 12.55 - 1.05 „alarm”

gewest is vanmorgen, was ik net bij Jan, en hebben we afgerekend; fl. 6- was mijn loon.
Vanmiddag van 2.30 - 3.40 uur weer luchtalarm gehad. Tijdens dit luchtalarm hebben we veel (?) schieten (?) gehoord, doch dit bleken bommen te zijn geweest die tussen Usselo en Boekelo gevallen zijn, hetgeen ik te weten kwam doordat ik 's avonds naar Boekelo geweest ben.

Grote trechters versierden de weilanden.
Ook heb ik er enkele scherven gevonden. (zie vermelding)
Toen ik van B. terugkwam, stonden er overal borden met opschrift: "Levensgevaarlijk, onontplofte bom!"
Deze maand was de record-luchtalarm-maand. (± 35x)
Zondag 1 October.

Het is een trieste, regenachtige dag, waarin ik 's morgen met kietelende wolven onderbroek, een leke bus, en halfverroeste, te kleine fiets naar Olink ga.

De hele verdere dag blijft het triest.
Vanmacht drie keer alarm. Maandag 2 October.
gehad. Een munitietrein tussen Hengelo en Enschede is in brand geschoten.

We hebben les van 8.30 - 10.20 uur en 2.00 - 3.30 uur.
1.15 uur luchtalarm - 1.45 uur: zeer veel laagvliegende

toestellen over gekomen.

1° half uur vrij gehad.

2° " " Duits

3.05 uur - 3.30 uur luchtalarm.

Ik heb helemaal niet over Vrijdag 6 October gedacht mijn dagboek bij te houden.

Deze week was tot nu toe enig in haar hevigheid.

Dinsdag en Woensdag gingen nog wel. Woensdagnacht "alarm".
Donderdag kwamen hier zeer veel bommenwerpers heel laag over; het was een prachtig gezicht de riberblikkerende toestellen over elkaar heen te zien gaan en terug te zien keren. (2x alarm geweest)

Vrijdag was de hevigste dag tot nu toe: van 11 uur tot af heeft het de gehele dag gedreund: Hengelo + Oldenzaal + Gronau enz. gebombardeerd.

Vanmacht werd er zeer hevig. Zaterdag 7 October geschoten in de richting van i' Rijkgebied.

Veel terugkerende vliegtuigen kwamen hier over.

Om 10.30 heert de angstwekkende sirenekreet over ons, terwijl we de naderende laagvliegende formaties al vaag onderscheiden. Zwermen toestellen, nu eens op zwarte adelaars, dan weer op zilveren meeuwen lijkend, denderen hier over. We tellen ze eens voor de aardigheid.
300, 330, 360, 390, 420, 450, 480, 510, 540; zo gaat het door, telkens formaties van dik dertig toestellen gaan er over.

Duizend hebben we er al geteld, en nog geen einde.
Het is een angstwekkend fantastisch groots gericht.

Om 12.05 blaast het signaal „veilig“.
Terwijl ik daarna van een boodschap terugkom, roept de bakker, die mij ziet, me aan, en zegt dat ik hem van moeder helpen moest; en bij hem kon eten.
Aanvankelijk deed ik het met tegesin.

Tegen 1.00 uur ben ik bij Jan en zie de terugkerende vliegtuigen weer aankomen.

Opeens ratelt en dondert het in de lucht: de ruiten gaan heen en weer en de muren schudden: vliegtuigen die uit Zuidelijke richting komen, gooien hun dodelijke last af. Een angstige vraag welt in ons op: „Waar??“, „Zouden mijn familieleden er bij zijn??“.

Nog steeds dondert het door, terwijl er nu ook „luchtalarm“ gegeven wordt, hetgeen de veronderstelling wekt, dat Enschede het doel is.

Het donderen raakt af, maar de vragen vermenigvuldigen zich.

Honderden vliegtuigen keren aan grote koppels, alsof het trekvogels waren, terug naar hun basis. „Nu zal het wel gekend zijn“, zeggen verschillende, maar alweer komt een aanrullend gebied nader, en grote groepen worden alweer waargenomen.

Aan alles komt een einde, zo ook aan dit schouwspel dat, naar ik heb gehoord, Hengelo als doel had. (In H. zijn nog maar ± 15 toestellen geweest).
Om 2.45 uur is het „veilig“.

De gehele verdere dag blijft het echter onrustig: geneeskundige dienst, brandweer enz. komen door onze stad naar Hengelo.
Het dondert nog steeds door: blindgangers, een geraakte munitietrein, afweer, luchtgewichten. Zijn hiervan de oorzaak.

Het wordt avond en we zitten bij ter Horst in de keuken de hele dag te bespreken, de dag die het hevigste was (~~behalve~~ met 22 Februarie mee) van ons leven, alhoewel hier nog niet eens bommen terecht zijn gekomen.

Het officiële bericht luidt, dat er 2900 toestellen naar Duitsland geweest zijn.

De gehele dag is het zo rustig. Zondag 8 October. Geweest alsof het Nede was.

We hebben nog eens echt onoverwetsch straatstenderijen gepleegd via busjetrappen (met „per ongeluk“ mis).
Het is een zeer bewolkte dag, Maandag 9 October. Waarop ik bij Sign. Levati met een briefje van „Signor ter Horst“ in de hand „Italiaans“ moet praten tegen de vrouw van Sign. Levati.

Ik zal maar niet zo ijdel zijn om te hopen dat ik het van buiten geleerde woordjesdrama goed gezegd heb, maar zij lachte niet, iets dat mij toch nog een klein beetje hoop geeft op mijn geslagen figuur. Het hiedde: *Bon giorno signora!*

Una piccola lettera di signora t. Dorst, deve attendere per la risposta.

De hele verdere dag blijft het rustig (Hengelo ± 250 sloden). In de hoop, dat deze Dinsdag 10 October dag niet zo zal verlopen als een jaar geleden, sta ik op, en ga naar school, waar ik dien morgen een ten een 5 incasseer voor Grieks. Alle begin is moeilijk!

Er is een brief gekomen van tante Marie waarvan het voornaamste dit is:

- a) V, startplaats vernietigd.
- b) 10 kg aardappels voor fl. 5 -
- c) Elektrisch afgesmeden
- d) Rust in den Haag.

Om half elf kom ik uit school, Woensdag 11 October, en ga dan met de handkar van Heeregrave hout halen samen met Klaas en Henk.

Op de weg naar Briene worden we al teleurgesteld door mensen, die zeggen dat de Groenen (de Groenen en ses pliesies) er zijn, en er geen hout meer ge-

haald mag worden, maar we gaan verder en buigen linksaf, waar we toch nog een kar vol stammetjes gekapt en geraagd hebben.

's Middags bek het bij ons wel een houthandel; zager, kappen, brekken en bergen.

Om vijf uur kwamen hier enkele jagers over, die door Flak beschoten werden.

Het is een "Tommiëdag": Donderdag 12 Oct. helder met lichte bewolking.

10.05 uur - 10.30 uur	Luchtalarm	→ niets gehoord
11.00 uur - 12.00 uur	" " "	→ zeer veel vliegtuigen
12.25 uur - 12.30 uur	" " "	→ weinig gehoord.

Kort overzicht van 13de m 23 October.

Vrijdag: Normale dag, bewolkt, mierseig weer.
Zaterdag: Lichte bewolking:

8.45 uur - 9.15 uur	Luchtalarm
16.10 " - 16.25 " "	" " "
17.25 " - 17.35 " "	" " "

Zondag: Vandaag geen alarm, maar wel zeer zware aanval op Ruhrgebied.

Maandag: Geen alarm, generaal Rommel overleden, Amerikaans vlooteskader verliest in de Stille (?) Zuidzee van de Japanners.

Dinsdag: Fietsenraria.

Woensdag: 9.10 uur - 9.25 u Luchtalarm
10.00 .. - 10.40 .. " "

Donderdag: 17.00 uur - 17.10 " " "

Vrijdag:

Zaterdag: Zeer heldere dag: "bliksemjager" actie.

Zondag: Vandaag is het echt voetbalweer d.w.z. fris met eenige wind, maar geen regen. Vanmiddag na het eten naar Glanerbrug geweest en gevoetbald tegen de "Vrijbuiters".

Voor de rust tegen de wind in.

Rust was de stand: 2-2.

Ná de rust voor de wind (lett. + fig.)
Pauze Linde was de stand: 13-9. (voor ons)

2 van de 13 staan op mijn rekening.

Tijdens de match zijn hier grote formaties bommenwerpers overgekomen.

In de stad is ± een nu "alarm" geweest.

Vanavond "Monopoly" gespeeld.

Maandag: Trieste dag, geen byonders. Vanavond

naar B. in B. geweest en 2 zak aardappels gehaald, tesamen met vader, en terugkerende gezien wat we morgen beter zullen begrijpen. n.l. de afzetting van de stad door Duitsers.

Dinsdag 24 October

4.00 uur: schieten: soldaten voort' huis.

We zien de toestand nog niet in volle omvang.

7.30 uur: ik loop door de stad en besef nu pas het gevaar, waarin vader verkeert.

10.00 uur: Het uur van beslissing.

Een auto met luidspreker voorriem verkondigt het:

"Alle mannen van 17 $\frac{1}{2}$ m 55 jaar, moeten zich vóór 11.00 uur melden op t' Van Heekspark, bij weigering worden ze standrechtelijk doodgeschoten!"

Koele woorden, maar welk een inhoud!!!
"Ik ga niet" zegt vader en blijft schijfbaar rustig zitten.

De hele buurt staat op stellen: ze melden zich allen, wat vader nu ook gaat doen.

We zien de stoet vertrekken o.l.v. een ruwe bewapen.

(12 Februari is dit boek verder onderhouden)

Overzicht der belangrijkste
Militaire en Burgerlijke gebeurtenissen van
24 October t/m 12 Februari.

- 6 November: W.R. Jager tot burgemeester benoemd
J. E. Rückert afgetet.
- 8 " " " : Huw aan huis gevechten in
Middelburg
- 9 " " " : Melding van nieuwe Duits wa-
pen, V_2 & V_3 te verwachten vol-
gens Wilhelmstrasse. Rede van
Churchill: Einde '45 einde der
oorlog.
- 17 " " " : Moerdijkbrug voorlopig onherstel-
baar.
- 20 " " " : Roofoverval "Nederlandse bank"
te Almelo. Meerdere millioenen
gulden ontvreemd
fl. 46.150.000.
- 30 " " " : Radiorede prof. Gerbrandy

December:

- 4: Bankoverval opgehelder, fl 46.000.000.
terug. Kerk in Dremelo in beslag ge-
nomen alsmede dominee en kostert.
Bergplaats ondergrondse munitie.
- 18: "Verzorgingsdienst "Enschede" opgericht
"Terreurpraktijken op Leiden"
- 19: Duits offensief richting België
- 22: Goede Duitse vorderingen.
Russen bereiden offensief voor.

Januari

- 16: Miljoenenstormloop der Russen,
zeer goede resultaten.
- 30: Stabilisatie aan Oederlinie, enorme
prestatie geleverd, van Warschau
in één ruk door opgerukt tot aan
de Oder. ± 500 km

Februari.

- 7: Spanning aan Westelijk front, Amerikaanse voorbereidingen voor groot offensief.
- 8: Chamberlain heeft ontslag van kabinet aangeboden
- 12: Nieuw Russisch offensief in driehoek Breslau-Liegnitz-Sylogau "Ouverture" (= opening, voorspel) van groot geallieerd offensief in Westen begonnen

12 Februari!

12.00 uur!

De blijdschap van deze dag is niet te begrijpen. Gisteravond is mijnheer Thepjes uit Grembo opgehaald met een auto van John Wolenaar. Vanmorgen is moeder naar P. geweest, die vertelde dat vader op Hollands grondgebied

was. Er wordt beraadslagd, wat te doen. Op de fiets tegemoet gaan, kan niet, 1° is er fietsenverordering en 2° gaan ze door binnenwegen. Achterdenvolgens is vanmorgen er al geweest: Jo ter Mors, tante Sophie Gilbert, Jap Heres.

Lidi komt achter 't huis, en roept mij, waar over ik me eerst een beetje schaam, maar ga toch maar. "Joop", zegt ze, "je vader klopt op straat". "Spot er alt toch niet mee", zegt de altijd pessimistische ik.

Meteen, -- daar staat vader in de poort!
"Taps!!!!"

In deze kreet ligt alles opgesloten.

"Taps is er weer!!!!"
In een ommerien is 't keykentje vol. Jam. Keysoo, ter Horst, Prinsen, Lurwink eprovoort.

Vader riet er uit als een globe-trotter, rugzak op de rug, koffer in de hand, en een Goeh-morretje.

En nu maar dan t' vertellen, van Goeh komen lopen: dik 100 km!!!!

Het bombardement

Woensdagnacht staat vader op en gaat naar de W.C. Als gewoonlijk zijn er enkele vliegtuigen aan 't rondken. Lichtkogels worden uitgegooid, en meteen begint het bombardement. Twee uur in een hel van staal, vuur, vallende huizen, brandende gebouwen donderende bommen, knetterend afweervuur staan in een hemel, onder een kleine waterplaats is iets, wat niet met de pen te beschrijven valt.

Toen het minderde, zijn vader en nog enige mannen uit, wat eens Goch was, gegaan naar buiten, over puinhopen en dode paarden, mensen armen enz. Hoe het zij, maar vader heeft nog weer eens een bombardement van ± 1 uur mee gemaakt. Toen was het ook volmaakt, de hele "thundertschaft" ging vluchten.

N.B. Het bombardement is, naar verluidt, door 700 toestellen uitgevoerd. Ook Krefeld heeft dezelfde bewerking ondergaan.

De vlucht.

Na ongeveer 25 km. gelopen te hebben komen vader en nog enkele mannen bij de Rijn, de eerste grote hindernis, in de buurt, aan. Het is wonderlijk, maar het hele stel (de "te thundertschaft") staat ± 1 km voor de Rijn weer compleet bij elkaar.

Hier is de Rijn overstromd, en het water staat ter hoogte van de enkels op de weg. Een boer blijkt bereid te zijn, enkele mannen met paddek en wagen naar de Rijn te brengen. Na veel mafftelen, want de wagen blijft vaak steken, komen ze er. Nu welk de grote vraag op: "Hoe er over te komen ???"

Maar deze vraag wordt onmiddellijk opgelost want ze worden overgeret met een boot. Aan de overkant gekomen, komt er een "goudfasant" aan die schreeuwt de vermbende mannen toe: "Drei zu drei!!!!"

"Pack auf!!!!"

Gevangen

Beschrijf de gedachten en gevoelens van dit troepje onscheders. Het is onmogelijk.

Na nog \pm 5 km gesjouweld te hebben, komen ze in een kamp aan, waar mannen met ingesakte gezichten en volle baarden, levende lijken, zoals vader het zei, hen aanstaren, om te kijken of ze nog wat bij zich hebben, dat "georganiseerd" kan worden. Weinig opwekkende woorden zijn het, die de gevangenen Hagenaars tot hen spreken

Inkomsten 1949

Datum	bedrag	Omschrijving
3 Januari	0.50	inning 'td huur sporelen Toolmansweg.
4 " "	0.50	" " " " " Noordsweg.
8 " "	1.00	opa na demonstratie grammofoon
idem	1.00	sakgeld
"	0.80	leesgeld
15 Januari	1.00	sakgeld
idem	2.00	rechtmatige helft na inwisselen 1 dollar
19 Januari	0.05	te veel, na inwisselen 'te rijesdaalder.
22 Januari	0.95	sakgeld
29 Januari	1.00	sakgeld.
	1.00	restitutie van geld voor schrift.
<hr/>		
Totaal	fl. 9.80	

Batig Saldo Januari fl. 2,04

Uitgaven 1949

Datum	bedrag	Omschrijving
8 Januari	1.65	Boksen. Concordia 1.50 entree + 15 c. gard.
14 Januari	0.05	catechisatie
15 " "	0.60	1 doosje Bondstreet
idem	1.20	helft van flesje cognac voor opa.
17 Januari	0.93	nat. kunde schrift Loek.
20 Januari	0.25	voor kapper.
22 Januari	1.25	"uit het dagboek" fl. 1 = entree 0.10 fiets 0.15 gard.
24 Januari	0.40	brief naar Amerika.
idem	0.93	nat. hist schrift Loek.
28 Januari	0.20	catechisatie.
31 Januari	0.40	penseeltje voor Mico Stovelaar.
<hr/>		
Totaal	7.76	

Februari.	bedrag	Inkomsten
2	0.50	inning huur percelen Toomansweg.
4	0.50	" " " Voortsweg.
idem	1.00	Rakgeld
12 Februari	1.00	rakgeld
18 Februari	1.00	Rak haver van Nijhof gehaald
19 Februari	1.00	rakgeld
25 Februari	1.00	leesgeld
28 Februari	1.00	rakgeld
Totaal	7.00	

Februari	bedrag	Mitgaven.
4 Februari	0.10	Catechisatie
5 Februari	0.70	1 doosje Bondstreet
idem	0.15	Programma G.L.V.
6 Februari	0.15	0.05 fiets. 0.10 kerk.
12 Februari	1.05	retour Vet Almelo.
	0.25	3 koeken " "
	1.35	3 borrels " "
13 Februari ±	0.20	kerk
16 Februari	0.55	bioscoop → Foreign affair
	0.10	fietsenstalling.
22 Februari	0.30	Rak drop in Boekelo
24 Februari	0.75	tube tandpasta
26 Februari	1.70	bioscoop "Titanenstrijd" + fietsenstalling
idem	0.75	1 doosje Albany
Totaal	7.20	Madelig saldo fl 0.20
		Over: 2.04
		0.20
		fl 1.84
		Januari
		Februari

Inkomsten

	bedrag	Omschrijving
2 Maart	2.00	huurgeld. leesgeld
5 Maart	1.00	zakgeld
9 Maart	2.00	van Opa. Klaas jarig
12 Maart	1.00	zakgeld
	0.10	opvoe
20 Maart	1.00	zakgeld.
21 Maart	0.25	fiets repareren Ma.
25 Maart	0.15	stakegeld
26 Maart	1.00	zakgeld
	1.00	leesgeld
<u>Totaal</u>	<u>9.50</u>	

Uitgaven

	bedrag	Omschrijving
11 Maart	0.50	flesje bier.
12 Maart	0.30	stuk toiletzeep
14 Maart	0.35	flesje appelsap.
16 Maart	2.70	fles wijn
19 Maart	0.35	" appelsap
25 Maart	0.05	telefoneren (Luenik)
26 Maart	1.40	fles Vermont (na afbetk flessegeld)
29 Maart	0.50	2 ijscos (voor Wim en merel)
	0.60	1 pakje Arizona
<u>Totaal</u>	<u>6.75</u>	

Balij Saldo Februari 1.84
 " " Maart 2.75

Samen 4.69

Inkomsten

Maand	bedrag	Omschrijving
1 Maart april	1.00	sakgeld
	0.50	huur
	0.50	huur
4 Maart April	0.75	statiegeld
	0.50	huur
9 Maart April	1.00	sakgeld
	1.00	leergeld
16 April	1.00	sakgeld
	3.00	rapport. opa en opoe.
	5.00	Mijhof.
23 April	1.00	sakgeld
	10.00	Mijhof
30 April	1.00	sakgeld.
Totaal	26.25	

April 26.25
 daarvoor 4.69 +
 fl. 30,94

Uitgaven

2 Maart April	1.75	1 fles Vermont
idem	1.20	2 .. perl en 1 fles bier
"	1.00	2 .. appelsap.
3 Maart April	0.60	kerk.
9 Maart April	1.75	2 dozen sigaretten
16 April	0.50	2 jero's (Win en ik)
17. April	1.50	kerk.
20 April.	7.00	dansles (f.8= van ma gekregen)
	0.50	kermis
23 April.	6.05	consumptie (Hygiea)
24 April.	0.60	consumptie (naar Velden met Win)
26 April.	1.75	cadeau verjaardag van Pa.
28 April	4.40	stencilwerk sportdag.
Totaal	28,80	
		diversen 7.00
		28.80
		stally 0.75
		"Service" 1.39
		diversen 2.94
		Sam 28,94
		Adelig saldo: fl. 1=

Mei

	bedrag	Inkomsten
2 Mei	0.50	huur inning
4 Mei	0.50	huur " "
7 Mei	1.00	sakgeld

Mei

Uitgaven	bedrag	Uitgaven
2 Mei	0.50	schuld aflossing
4 Mei	0.50	" " "
7 Mei	0.30	stuk reep
7 Mei	0.25	leger des Heils
8 Mei	0.50	Ponde v. Nederland.

§ 8 // Gevolgen Februarirevolutie voor Europa.

1848 1^e paar maanden → radicaal → ver door slaan - febr.
zomer → gematigd → terugkeren - Junijoproer
eind 1848 → reactie

over: Pruisen, Sardinië
opheffing feudale rechten

A Frankrijk.

Twee republ. partijen → Nat. werkpl. markt. bymuntig
Nat. Verg. → stemmig → tegen socialisme.
Juniooproer. Cavardynastie.
Lod. Naps president → Katt. → K S herveld
Boeren → tegen veld.
arb. → sociaal recht.
populair

B Duitsland. voor'nd --

3 x h.s 2 x hoek 3 x brug 2 x knie-afkruiser.

§6 // Gevolgen Juli revolutie voor Europa.

Tijd van het slagen der revolutie in Fr. versterkte de drang naar volksoverheersing en nationale eenheid.

Zuid Nederland: worden gereïd. Belg. opstand.

Duitsland: Hannover-Saksen. tijdelijk rijk → onderdrukt.

Italië: U.S. (Romagna) → onderdrukt & overwonnen. (Napoli)

Polen: Russen verdreven, koninkrijk. vry onderdrukt.

Engelad: kiesrecht hervorming

Spanje: na '33 burgeroorlog. Carlisten en Christino's 1833-'40
Chr. winnaar. → getuend door Eng + Fr.

Pronunciamento's

§7. Eng. kwestie:

Sultan had Meh. Ali Moreau (Fr.) toegereyd. Gr. vry.

Meh. eint. Syrië → veroverd d.v.

→ Rusland niet liever zwakke sultan dan sterke Val Bork.

Eng, Rusland, Sultan } Frankryk + Meh. } Guizot...
Prusien + Oostenryk }

§7 // Burgerkingschap in Fr. Febru. revolutie

Louis Ph. 1830-1848.

1830 Juli rev. L. Ph. aan de macht.

'30-'40 - Thiers. krijgsmacht. Eng. kwestie.

'40-'48 - Guizot. conserv. (1° mon. 2° resistance)

1840 dreigende Guer. oorlog. → aantal divisies.

1847. Nijdt in kerkverbande. Sterwoningbanketten.

1848. Februari nat. yarde onbetrouwbare

Thiers reg. opgedr.

opnieuw volk.

1848 → Val huis v. Orleans.

Republikeinen:

Saint Simon: ontwikkelde liefde op arb. belangen

Fourier: arb. kol. naar aanleg: volgers

Proudhon: comm. "propriété c'est le vol"

Blanc: "Org. du Travail" → soevere.

Staat moet voor arbeid zorgen.

Bonapartisten: L. Nap. 2° Konig v. Holland

1836 Straatsburg → mislukte Fran

1840 Bologne → " " }

± 1820 Liberale Stromingen.

- I Duitsland 1819 N.v. besloten 1820 Wiener Congres
- II Spanje + Port. 1820 Opstand schepelingen 1822 Congr. Verona
- III Italië Sicilië, Napels, Sardinië Carbonari 1821 Laibach
- IV Brazilië → Keizerrijk onder h. Prinsessa.
- V Sp. kol. → S. Bolivar.
- VI Griekenland → 1) Moldavië, Walachië (Sp. misluk.)
2) Morea. Meh. al. 1827 Athene.
Interventie → Navarino.
1829 Adrianopel
1830 Londense conferentie

§5 // Tijdperk der Reactie in Frankrijk. Juli revolutie

Lodewijk XVIII → 1814-1824. - Lybimist.
bevocht door ultra-reactionairen: witte terreur.
1816-1820 - liberaal gezind
1820 Moord op Berry.
1820-1824 - reaction. gezind.

Karel X → 1824-1830. - reactionair.
↳ 1) zalwij 2) schadeloosstelling Emigranten
De Polignac leider Th. ministerie
Fallie Belgiers misluk.
1830 Liberale oppositie behaalt overwinning.
Juli ordonantien
Bersel → Juli revolutie
Louis Philippe koning der Franzen

§6 // Gevolgen Juli revolutie voor Europa.

Tijd van het slag der revolutie in Fr. versterkte de drang naar volksoverheid en nationale eenheid.

- Zuid Nederland: worden gescheiden. Belg. opstand.
- Duitsland: Hannover-Saksen. tijd niet rijp → onderdrukt.
- Italië: K.S. (Bonaparte) → onderdrukt d. Oostenrijks. (Nap.)
- Polen: Russen verdreven, komen terug. May onderdrukt.
- Engelad: kiesrecht hervorming
- Spanje: na '33 burgeroorlog. Carlisten en Christino's 1833-'40
Chr. winnen. → gestemd door Eng + Fr.

Pronunciamientos

§7. Eng. kwartie:

Sultan had Meh. Ali Moreau (Fr.) toegeseyd. Gr. vry.
Meh. eint. Syrië → veroverd d. Fr.
→ Rusland niet liever zwakke sulten dan sterke Val Boep.

Eng, Rusland, Sultan } Frankrijk + Meh. } Guizot //

§7 // Burgerkingschap in Fr. Febru. revolutie //

Louis Ph. 1830-1848.

- 1830 Juli rev. L-Ph. aan de macht.
 - '30-'40 - Thiers. krijgsrecht. Eng. kwartie.
 - '40-'48 - Guizot. conserv. (wijnmou. 2°) resistance)
 - 1840 dreigende Oer. oorlog. → aantal divisies.
 - 1847. Styd in Antwerpen. Sterwoningbanketten.
 - 1848. Februari nat. garde onbetrouwbaar
Thiers reg. opgedr.
Intern. Oorlog.
- 1848 → Val huis v. Orleans.

Republikeinen:

- Saint Simon: ontwikkelde lichte op arb. beleving
- Fourier: arb. kol. naar aanleg: colossen
- Proudhon: comm. "propriété c'est le vol"
- Proudhon: "Org. du Travail" → roegden.
Staat moet voor arbeid zorgen.

Bonapartisten: L. Nap. z.v. Koning v. Holland
1836 Straatsburg → mishakt } Han
1840 Boulogne → " " }

± 1820 Liberale Stromingen.

- I Duitsland 1819 N. v. berishte 1820 Wiener Gindacte
- II Spanje + Port. 1820 Opstand schepelingen 1822 Congr. Verona
- III Italië Sicilië, Napels, Sardinië Carbonari 1821 Laibach
- IV Pransie → Keiserryk onder koning Pransie.
- V Sp. kol. → S. Bolivar.
- VI Griekenland → 1) Moldavië, Walachië (Sp. misluk.)
2) Morea met. als 1827 Athene.
Interventie → Navarino.
1829 Adrianopel
1830 Londense conferentie

§ 5 // Tijdperk der Reactie in Frankryk. Juli revolutie

Lodewyk XVIII → 1814-1824. - bykimist.
benuyt door ultra-reactionnaires: witte terreur.
1816-1820 - liberaal geregerd
1820 Moud op Berry.
1820-1824 - reactionn. geregerd.

Karel X → 1824-1830. - reactionnaire.
↳ 1) salmig 2) schadeloosbellig Gruzanten
De Polignac leider Th. ministerie
Falze Belgiers misluk.
1830 Liberale oppositie behaalt overwiny.
Juli ordonantien
Borsel → Juli revolutie
Louis Philippe koning der Franssen

§3 Reactie en Revolutie in Zuid Europa

Spanje: in vrijheidsoorlog tegen Nap. een vrijz. regering. (1812 Cadix.)
Herstelt Ferd. VII. absolutisme.

1820: Opstand schepelingen. lukt. Ferd. kondigt grondwet 1812 af.

1822: Interventie → Congres v. Verona. — Gr. Althetie

1823: Frankrijk herstelt het absolutisme.

Sp. kol. in Am. Koning Jozef → afscheiding — Simón Bolívar
Monroe

Grote All. durft het niet aan. Spanje kan het niet.

Ontstaan: Mexico, Venezuela, Columbia, Peru, Bolivia,
Uruguay, Argentinië, Chili.

Portugal: absolutistisch

1820 Port. koning kondigt grondwet af
wordt later opgeheven.

Brazilië: Keizerrijk onder huis Bragança.

Italië na Nap. → kinderachtig dwars reacties.

dan Opstand in Napels en Sardinië (carbonari) → constitutie

1821 Interventie v. Oostenrijk
Congres van Sarboch.

§4 Reactie en de Oostenre kwestie

Craar Alexander I → werking v. Metternich
Stelde Russische belangen achter bij die van. Reactie.

Na 1803 Salten "rijke man".

Bij de Christenvolken vooral Gr. land vrijheidsdrag sterk.

1821. Gr. Vrijheidsoorlog.

1) Opstand in Moldavië (Craar tegen, met succes)

2) Opstand in Morea. gaat goed.

Sultaan roept hulp in v. Meh. Ali.

1827 Athene veroverd.

1827 Interventie Gr, Fr, Me. I.

" Navarino. (bij Fr. vloot) — Fr. verdrijven Egypten
— Gen. Diebitch Adriaspel.

1829 Vrede v. Adriaspel.

Servië, Walachje, Moldavië — zelfbestuur maar
schakelpl. a. Turkeje.

Griekl. onafh.

1830 Conferentie te Londen — Otto —

Grieken: Metternich slaag, Prus. grote invloed, afbr. Turkse
Rijl

RESERVE RESERVE RESERVE RESERVE

A33 **A34** **A35** **A36**

RESERVE RESERVE RESERVE RESERVE

A37 **A38** **A39** **A40**

ALGEMEEN ALGEMEEN ALGEMEEN ALGEMEEN

117 **118** **119** **120**

ALGEMEEN ALGEMEEN ALGEMEEN

114 **115** **116**

RESERVE RESERVE RESERVE RESERVE

A33 **A34** **A35** **A36**

RESERVE RESERVE RESERVE RESERVE

A37 **A38** **A39** **A40**

ALGEMEEN ALGEMEEN ALGEMEEN ALGEMEEN

117 **118** **119** **120**

ALGEMEEN ALGEMEEN ALGEMEEN

114 **115** **116**

RESERVE

C67

RESERVE

C69

RESERVE

C70

RESERVE

C71

RESERVE

C72

Versnaperingen

34

Versnaperingen

36

ALGEMEEN

213

ALGEMEEN

214

ALGEMEEN

215

ALGEMEEN

216

ALGEMEEN

212

RESERVE

C67

RESERVE

C69

RESERVE

C70

RESERVE

C71

RESERVE

C72

Versnaperingen

34

Versnaperingen

36

ALGEMEEN

213

ALGEMEEN

214

ALGEMEEN

215

ALGEMEEN

216

ALGEMEEN

212

RESERVE
C33
RESERVE
C37

RESERVE
C38

RESERVE
C35
RESERVE
C39

RESERVE
C36
RESERVE
C40

Versnaperingen
20

ALGEMEEN
117

ALGEMEEN
118

ALGEMEEN
119

ALGEMEEN
120

ALGEMEEN
114

ALGEMEEN
115

ALGEMEEN
116

RESERVE
C33
RESERVE
C37

RESERVE
C38

RESERVE
C35
RESERVE
C39

RESERVE
C36
RESERVE
C40

Versnaperingen
20

ALGEMEEN
117

ALGEMEEN
118

ALGEMEEN
119

ALGEMEEN
120

ALGEMEEN
114

ALGEMEEN
115

ALGEMEEN
116

1 ons snoep per voor kinderen
beneden 13 jaar. (1 ons op 1 bon)

VOEDINGSMIDDELEN BONKAART
5e PERIODE 1944 **KC-405**
(16 APRIL-13 MEI)
VOOR HOUDERS VAN INLEGVELLEN K3 OF L3

VOEDINGSMIDDELEN BONKAART
5e PERIODE 1944 **KA-405**
(16 APRIL-13 MEI)
VOOR HOUDERS VAN INLEGVELLEN K1 OF L1

VOEDINGSMIDDELEN BONKAART
5e PERIODE 1944 **KC-405**
(16 APRIL-13 MEI)
VOOR HOUDERS VAN INLEGVELLEN K3 OF L3

VOEDINGSMIDDELEN BONKAART
5e PERIODE 1944 **KA-405**
(16 APRIL-13 MEI)
VOOR HOUDERS VAN INLEGVELLEN K1 OF L1

43.85

34.75
 10.04

 52.79
 15

 37.29

Monday 15 cigars
 Tuesday board 4 cig
 Wednesday board 8 cigars
 Thursday - 2 cigars x x
 Friday - 2 cigars x x
 Saturday - 2 cigars x x

47.85
 37.79

 5.06

18.25

79
 60

 18.04

1.50
 0.10
 0.06
 0.20

4
 4x6 = 24 + 25 = 29
 2

Monday x 79 } 17 W.
 x 60 }
 Kipp 50 }
 " 70 }
 pro x 12 }
 x 3- }
 0.20
 0.45
 1.00

Dand. W
 Sunday 19
 Sat 20.00
 Monday
 - home + 1.30 home
 kerk en fiekstally
 verborn

79
 60

 3.10
 3.10

 1.65

 9.04

5.00
 35

 5.45

0.25
 1.05
 1.40

 3.30

300
 170

 130

405
 457

 2.32

2.00
 0.25
 1.40
 1.65

 5.25

170.
 1.40
 2.00

 5.10
 60.

1.65
 2.25
 1.50

 5.20

4.00
 1.00

43.85

34.75
 9.04

 43.79